

ANALIZA KRAHASUESE COMPARATIVE ANALYSIS UPOREDNA ANALIZA

DRAGASH - KAMENIČĚ

VI - XII / 2006

---

www.kdi-kosova.org

PËRMBAJTJA

- Transparenca e legjislativit ndaj qytetarëve.....3
- Mbledhjet e Kuvendit Komunal.....3
- Mbledhjet e komiteteve komunale 4
- Procesimi i rregulloreve 5
- Takimet Publike.....5
- Konsultimet publike 6
- Peticioni si mekanizëm për pesëmarrje qytetare në vendimarrje.....6

TABLE OF CONTENT

- The transparency of legislative towards the citizens.....7
- Municipal Assembly sessions (meetings) 7
- Municipal Committee meetings.....8
- Processing municipal regulations 9
- Public meetings.....9
- Public consultations.....10
- Petition as mechanism for citizen participation in decision-making.....10

SADRŽAJ

- Transparentnos zakonodavnih organa nad građanima 11
- Sjednice Skupštine Opštine ..11
- Sastanci Opštinskih Komiteta 12
- Procesdiranje uredbi 13
- Javni skupovi..... 13
- Javne Konsultacije..... 14
- Peticija kao mehanizam učešća građana u odlučivanju 14

Analiza krahasuese mbi punën e dy Kuvendeve Komunale është një mundësi e mirë për të dyfishuar rastet e suksesshme nga komuna në komunë.

***

Comparative analysis is a good opportunity to double success happenings from one to another municipality.

***

Uporedna analiza je dobra mogućnost udvostrucenja uspešnih slucaja od opštine na opštini.

Ismet KRYEZIU
Executive Director

STAFI - STAFF - OSOBLJE

Ismet KRYEZIU
Executive Director

Behlul ZEKA
Project manager

Lendita DELIAJ
Project manager

Coordinators
Fitore ZENELI
Nora VESELI
Fatos FERATI
Ermal GURI
Sanije JAHIRI

Arsim GJINOVCI
Admin and finance

Professional Consultants
Violeta ZEKA
Edita MUSTAFA

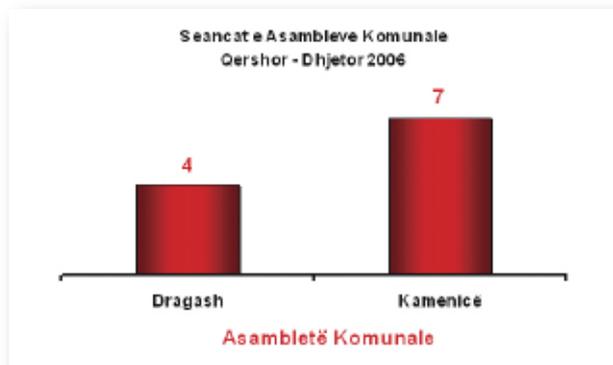
Adresa - Address
KDI - Kosova
Democratic Institute
Rexhep Luci 1/1, Prishtinë
Tel: (office) +381 38 248-038
email: office@kdi-kosova.org
web: www.kdi-kosova.org

2

I. TRANSPARENCA E LEGJISLATIVIT NDAJ QYTETARËVE (MBLEDHJET E ASAMBLEVE KOMUNALE DHE TË KOMITETEVE)

A) Mbledhjet e Kuvendit Komunal

Në bazë të rregullores 2000/45, neni 15.1 “Kuvendi i komunës mbledhet sa herë që kjo parashihet me rregullat e procedurës, por duhet të mbajë së paku dhjetë mbledhje të komunës brenda vitit fiskal”. Në këtë kontekst vetëm gjatë gjysmës së dytë të vitit, qershor-dhjetor 2006, Kuvendet Komunale në vijim: Dragash dhe Kamenicë kanë mbajtur gjithsej 11 seanca të rregullta.

Të gjitha mbledhjet e Kuvendit Komunal janë bërë publike së paku 7 ditë më herët, gjë që është e paraparë me rregulloren 200/45. Kuvendet Komunale shfrytëzojnë mënyra të ndryshme për të bërë publike mbledhjet e tyre. Por praktikat më të shpeshta që përdoren nga këto Kuvende janë lajmërimet dhe afishet të cilat vendosen nëpër vende të ndryshme ku qytetarët mund të informohen për rendin e ditës, kohën dhe vendin e mbajtjes së seancave plenare.

Gjatë periudhës qershor-dhjetor 2006 në asnjërën prej komunave të lartpërmendura nuk është shënuar asnjë rast kur këshilltarët e Kuvendit nuk janë njoftuar së paku 7 ditë përpara për kohën, datën dhe rendin e ditës.

Trendi i diskutimeve në dy komunat varron me një vijë mesatare. Në komunën e Dragashit kuota mesatare e këshilltarëve të angazhuar në diskutime arrin në rreth 40% gjersa në komunën e Kamenicës arrin në rreth 45 %.

ANALIZA KRAHASUESE MBI PUNËN E KUVENDEVE KOMUNALE

Mbledhjet e Kuvendit Komunal në të dyja komunat kanë qenë të hapura për publikun, gjë e cila është e garantuar me rregulloren 2000/45, neni 7.1.

Përveç pranisë së kufizuar të përfaqësuesve OJQ-ve lokale dhe përfaqësuesve të mediave, OSBE-së etj në seancat plenare të Kuvendeve Komunale nuk është vërejtur prania e qytetarëve.

Në asnjërën komunë procesverbali nuk përmban informata mbi votimet individuale të këshilltarëve. Procesverbalet vazhdojnë të pasqyrojnë vetëm informata mbi votimin e përgjithshëm numerik.

B) Mbledhjet e Komiteteteve Komunale

Të dyja Kuvendet Komunale të lartpërmendura i kanë të formuara tre komitetet obligative që parashihen me rregulloren e UNMIK-ut 2000/45, neni 21.1.

Vlen të përmendet se në asnjërën nga komunat e lartpërmendura nuk ka ndonjë vendim ose rregullore që përcakton numrin e mbledhjeve të komiteteteve komunale gjatë vitit. Si rrjedhojë dhe duke u bazuar në të dhënat në paraqitjen grafike, komitetet komunale vazhdojnë të zhvillojnë punën e tyre sipas trendit të pacaktuar, dmth sa herë që krijohet nevoja për një gjë të tillë.

Rregullorja 200/45 neni 7.1 parasheh që “të gjitha mbledhjet e kuvendeve komunale dhe komiteteteve të tyre i lejohet pjesëmarrja publikut duke përfshirë dhe mediat”.

Edhe pse pas këtyre garancive dhe të drejtës për pjesëmarrje, në seancat e këtyre komiteteteve nuk është shënuar ndonjë rast i pjesëmarrjes nga ana e qytetarëve.

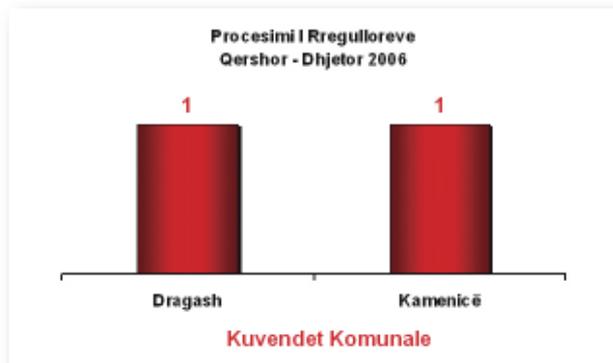

ANALIZA KRAHASUESE MBI PUNËN E KUVENDEVE KOMUNALE

Në të dyja komunat komiteti që realizon mbledhje të rregullta (zakonisht një herë në muaj) është Komiteti për Politikë dhe Financa.

Komiteti për Politikë dhe Financa në të dyja komunat zakonisht mblidhet 3-5 ditë para seancës së kuvendit.

C) Procesimi i rregulloreve

Të dyja Kuvendet Komunale gjatë periudhës qershor-dhjetor kanë proceduar dhe miratuar gjithsej 2 projekt rregullorë të reja. Të gjitha rregulloret të cilat janë diskutuar dhe miratuar në këto kuvende komunale janë sponsoruar nga drejtoritë përkatëse, që do të thotë se procesi i inicimit dhe draftimit të rregulloreve vazhdon të varet nga dega ekzekutive.

Gjatë këtij gjashtë mujori të fund vitit, nga 52 këshilltarë që përfaqësojnë dy kuvendet komunale nuk është shënuar asnjë rast i inicimit të rregulloreve.

E) Përfshirja e qytetarëve në politikë-bërje (debatet dhe dëgjimet publike, iniciativa nga qytetarët apo OJQ-të)

I. Takimet publike

Kuvendet Komunale, bazuar në rregulloren 2000/45, janë të obliguara që së paku dy herë në vit të organizojnë takime publike me qytetarë me qëllim të informimit dhe bërjes transparente të arriturat dhe ngecjet e Komunave. Në anën tjetër me këtë qytetarëve u mundësohet që të adresojnë brengat dhe nevojat e tyre në agjendat e Komunave.

ANALIZA KRAHASUESE MBI PUNËN E KUVENDEVE KOMUNALE

Gjatë periudhës së dytë të viti kalendarik 2006 Kuvendi Komunal në Dragash ka organizuar dy takime publike me gjithsej 61 pjesëmarrës, gjersa në Kamenicë janë organizuar dy takime publike me gjithsej 32 qytetarë. Këto takime në të dyja komunat janë udhëhequr nga kryetarët e Kuvendeve Komunale dhe janë mbajtur në hapësirat e Kuvendeve.

Këto takime në të dyja komunat janë udhëhequr nga kryetarët e Kuvendeve Komunale dhe janë mbajtur sipas traditës oficiale në hapësirat e Kuvendit.

II. Konsultimet Publike

Kuvendet Komunale bazuar në rregulloren 2000/45 mund të nxjerrin rregullore dhe para miratimit të ofrojë kushte për këshillime publike me qëllim të krijimit të legjislativit më gjithëpërfshirës dhe të përkrahur nga ndikimet që vijnë nga qytetarët.

Kuvendet Komunale të lartpërmendura, para miratimit të këtyre rregulloreve, u kanë krijuar mundësi qytetarëve që përmes dëgjimeve publike apo sugjerimeve të parashtuara me shkrim të krijojnë infrastrukturë legjislative të bazuar në inputet qytetare

Konsultimet publike janë organizuar nga drejtoritë të cilat dhe kanë qenë sponsorisues të këtyre projekt rregulloreve.

III. Peticioni si mekanizëm për pjesëmarrje qytetare në vendimmarrje

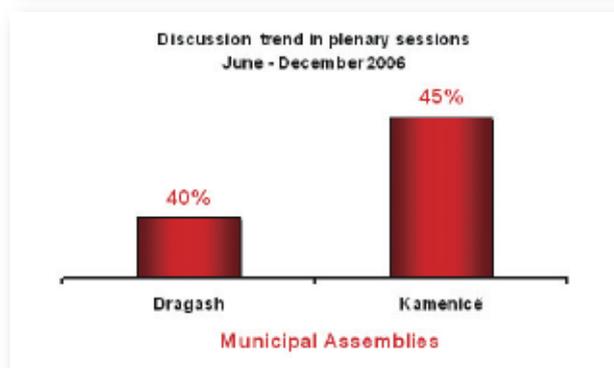
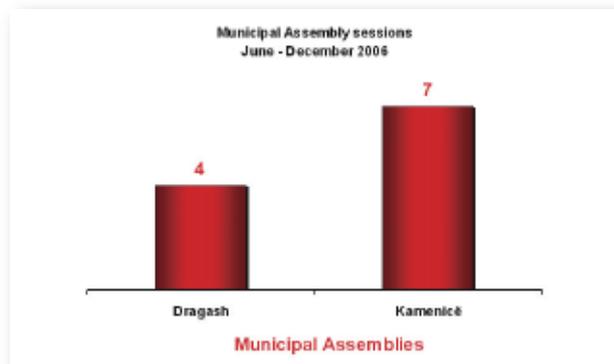
Peticioni si mekanizëm i inicimit dhe ndikimit të drejtpërdrejtë në vendimmarrje, si në Kuvendin Komunal të Dragashit ashtu edhe të Kamenicës gjatë muajve qershor-dhjetor 2006, nuk është shfrytëzuar asnjëherë. Nuk ka pasur asnjë iniciativë duke përdorur peticionin si instrument nga qytetarët që i është parashtuar këtyre kuvendeve komunale.

I. THE TRANSPARENCY OF LEGISLATIVE TOWARDS THE CITIZENS (MUNICIPAL ASSEMBLY AND COMMITTEE MEETINGS)

A) Municipal Assembly sessions (meetings)

According to the regulation 2000/45, article 15.1 “Municipal Assembly shall hold its sessions as often as required by Regulations of Procedures, thus shall hold at least 10 sessions within fiscal year”.

In this context, during the second half of 2006 concisely from June to December 2006 the following two municipal assemblies: Dragash and Kamenice conducted in total 11 regular sessions.

According to the regulation 2000/45, all Municipal Assembly sessions were announced and made public at least seven days prior to the scheduled dates. Municipal assemblies utilize various methods in announcing their sessions, and common practices are placards and announcements placed in different public places where citizens can be informed regarding plenary session's agenda, time and place.

During June-December 2006, in all municipalities there was no case of members remaining un-informed regarding the sessions' date, time and agenda at least seven days prior to the event.

The trend of discussions in both municipalities is average. At the municipality of Dragash average quota of member's engagement in discussion reaches approx. 40% whilst at the municipality of Kamenice the average quota reaches approx. 45%.

COMPARATIVE ANALYSIS ON THE WORK OF LEGISLATURE

Municipal Assembly sessions in both municipalities were open for public as is assured by regulation 2000/45, article 7.1.

Beside limited presence of local NGO's, media representatives, OSCE etc, there was no citizen's presence at the plenary sessions of Municipal Assemblies.

Both municipalities failed to include in their minutes the information on individual member voting record. Minutes continue to include only information on general voting record.

B) Municipal Committee meetings

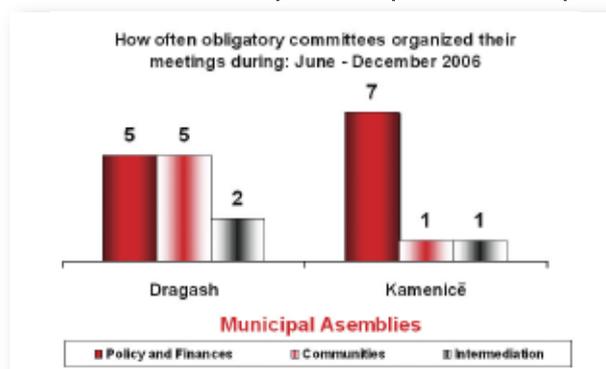
Both of aforementioned Municipal Assemblies have formed three obligatory committees that are foreseen with UNMIK Regulation 200/45, article 21.1.

It is worth to emphasize that none of aforementioned municipalities possesses a provision or a regulation that determines number of committee meetings to be held within a year.

Consequently, municipal committees continue to meet according to an indeterminate fashion, which means any time there is a "need", as illustrated in the chart.

The article 7.1 of regulation 2000/45 states that "in all the meetings of The Municipal Assembly and its committees, citizens, including press representatives, shall be admitted".

Even though there are legal guarantees endorsed by this regulation regarding the right to attend at the sessions of these committees, none of citizens' attendance was recorded.

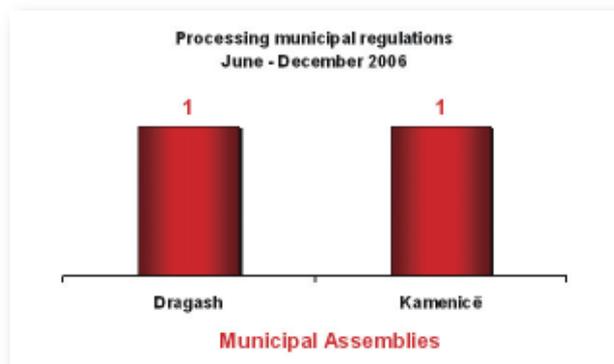

COMPARATIVE ANALYSIS ON THE WORK OF LEGISLATURE

In both Municipalities, the committee with the most regular organized meetings (usually once in the month) is Committee on Policy and Finances.

In both Municipalities, Committees on Policy and Finances usually conducts meetings 3-5 days before Municipal Assembly session.

C) Processing municipal regulations

During June-December both Municipal Assemblies processed and adopted in total 2 new regulations. All regulations that were discussed and adopted in both Municipal Assemblies are sponsored by respective directorates, which indicate that the overall process of legislation proposing and drafting continue to depend absolutely upon the municipal executive branch.

During the six month period, 52 members sitting in two Municipal Assemblies did not propose or initiate a single case of new municipal legislation.

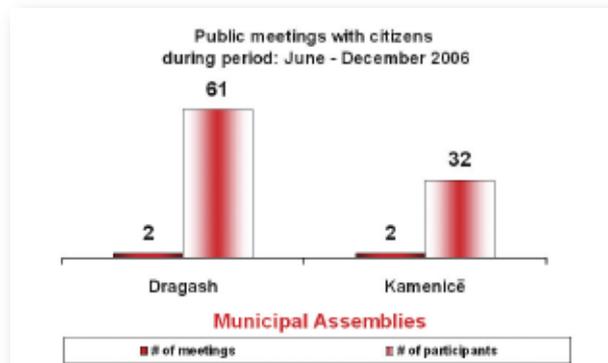
E) Citizen inclusion in policy-making (debates and public hearings, initiatives of citizens or NGO-s)

I. Public meetings

Regulation 2000/45 stipulates that each municipality shall hold periodically, at least twice a year, a public meeting with aim to inform citizens and make transparent achievements and flounders of municipality day-to-day work. In the other hand should provide ground to enable citizens to address their needs and concerns into government agendas.

COMPARATIVE ANALYSIS ON THE WORK OF LEGISLATURE

During the second half of 2006 calendar year, Municipal Assembly of Dragash conducted two public meetings with 61 participants, while Municipality of Kamenicë conducted two public meetings with 32 citizens. These public meetings were chaired by Municipal Assembly Presidents and took place within assembly buildings.

All public meetings were chaired by Municipal Assembly Presidents, conducted as per traditional manner within the assembly building.

II. Public consultations

Based on regulation 2000/45, municipalities may draft local municipal regulations and prior to approval shall provide environment for public consultations aiming to establish inclusive legislation supported by citizen's impact.

Aforementioned Municipal Assemblies, prior to formal approval of drafted regulations, had offered opportunities to citizens through public hearings or written suggestions and remarks to contribute to the creation of legal infrastructure reflecting citizens' input.

Public consultations were organized by municipal departments that also sponsored all the legislation.

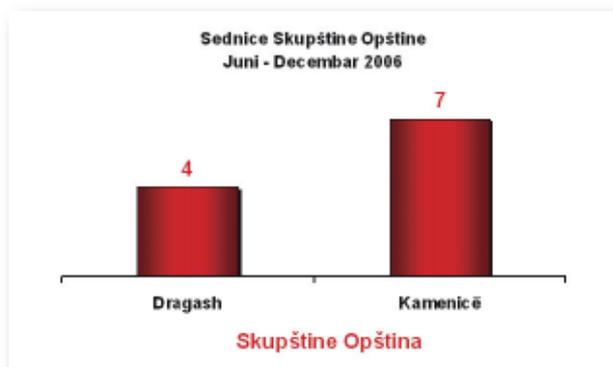
III. Petition as mechanism for citizen participation in decision-making

In both municipalities, during June-December 2006 there was no case of citizen initiative to submit petition as mechanism that enables them to initiate and exercise direct impact in decision-making.

I. TRANSPARENTNOS ZAKONODAVNIH ORGANA NAD GRAĐANIMA (SJEDNICE SKUPŠTINA OPŠTINA I KOMISIJA)

A) Sjednice Skupštine Opštine

Na osnovu Uredbe UNMIK-a 2000/45, član 15.1 “Opštinska skupština sastaje se uvek kada je to predviđeno pravilima procedure, popisano Uredbom, ali mora da održi najmanje deset sednica u jednoj godini”. U tom kontekstu i toku razdoblja juni - decembar 2006, skupštine opštine Dragasha i Kamenice održali su ukupno 11 redovnih sednica.

Sve sednice Skupština Opština bile su objavljive za javnost najmanje 7 dana pre održavanja, što je i predviđeno Uredbom UNMIK-a 2000/45. Skupštine Opštine koriste razne načine objavljivanja sednica. Ali najčešće praktike upotrebljavane od ovih skupština su objave i letci postavljeni na mestima gde građani mogu biti informisani o dnevnom reku, vreme i mesto održavanja plenarnih sesija.

Tokom razdoblja juni - decembar 2006, u nijednoj od gorespomenutih skupština nije zabeležen nijedan slučaj neinformisanja odbornika najmanje 7 dana ranije o datumu, vremenu i dnevnom reku sednice.

Trend diskusija je prosečni, u opštini Dragash prosečna kvota odbornika angažovanih u diskusije dostiže oko 40% dok u skupštini Kamenica dostiže oko 45%.

11

UPREDNA ANALIZA O RADU SKUPŠTINA OPŠTINA

Sednice Skupštine Opština u oba opštine bile su otvorene za javnost, što je i garantovano Uredbom 2000/45, član 7.1.

Osim organičenog prisustva predstavnika lokalnih NVO-a i predstavnika mediam OEBS-a itd, u plenarnim sednicama Skupštine Opština nije obeležen prisustvo građana.

U nijednoj opštini, opštinski zapisnik ne sadrži informacije o individualnom glasanju odbornika. Zapisnici i dalje sadrže samo informacije o ukupnom broju glasanja.

B) Sastanci Opštinskih Komiteta

O obadva gorespomenuta Skupštine Opština osnovani su tri obavezna komiteta, predviđeno uredbom UNMIK-a 2000/45, član 21.1.

Vredi napomenuti da u nijednoj od gorespomenutih opština nema neko rešenje ili uredba koja određuje broj sastanaka opštinskih komiteta tokom godine. Bazirajući na podatke u grafički prikaz, komiteta skupština nastavljaju soj rad po neodređenom trendu, t.j. kada se za to pojavi potreba.

Uredba 2000/45 član 7.1 predviđa da “javnost, uključujući i prestavnike štampe, ima pristup svim sastancima opštinske skupštine i njenih komiteta”. I uprkos ovih garancija i prava za pristup u ovim komite-tima nije zabeležen niti jedan slučaj učešće građana.

UPREDNA ANALIZA O RADU SKUPŠTINA OPŠTINA

U oba opština komitet koji realizuje sastanke (obično jedan put mesečno) je Komitet za Politiku i Financije.

Komitet za Politiku i Financije u oba slučaja sastaje se 3-5 dana pre skupštinskih sesija.

C) Procediranje uredbi

Tokom razdoblja juni - decembar 2006 u oba Skupštine Opština su procedovale i usvojile ukupno 2 novih uredbi. Sve uredbi koje su diskutovane u usvojene u ovim Skupština Opština sponzorovane su od nadležnih opštinskih uprava, dakle procesi predlaganja i projektovanja uredbi i dalje zavise samo od izvršnih organa opštine.

Tokom zadnjeg šestomesečnog razdoblja godine, od 52 odbornika koji predstavljaju dve skupštine opštine, nije zabeležen nijedan slučaj iniciranja uredbi.

E) Obuhvaćenost građana u sačinjavanju politika (debati, javni skupovi, inicijative građana i NVO-a)

I. Javni skupovi

Skupštine Opština, osnivajući se na uredbi 2000/45, obavezani su da organizuju javne skupove sa građanima najmanje dva puta godišnje u cilju informisanja i transparentnosti u vezi postignuća i zastoja u radu institucija vlasti. Sa druge strane da omoguće građanima preko ovih skupova da upute njihove zahteve, brige i potrebe naspram vlasti.

UPREDNA ANALIZA O RADU SKUPŠTINA OPŠTINA

Tokom drugog razdoblja kalendarske godine 2006, Skupština Opštine Dragash organizovao dve javne skupove sa ukupno 61 učesnika, dok SO Kamenica organizovala dve javne skupove sa ukupno učesničke 32 građana. Ovi skupovi u oba opština vođeni su od predsednika Skupština Opština i održavani su prostorijama tih skupština.

Ovi skupovi u oba opština vođeni su od predsednika Skupština Opština i održavani su po oficijelnoj tradiciji u prostorijama Skupština Opština.

II. Javne Konsultacije

Po Urdebi 2000/45 Skupštine Opština mogu donositi opštinske uredbe pre usvajanja i da omoguće mogućnosti sa javne konsultacije sa ciljem stvaranja što obuhvatnijeg zakonodavstva potpomognutog doprinosom i preporukama građana.

Gorespomenuta Skupštine Opština, pre konačnog usvajanja ovih uredbi, stvorili su mogućnost građanima preko javnih saslušavanja ili po njihovim pisanim sugestijama, da stvaraju zakonsku infrastrukturu.

Javne konsultacije su organizovane od opštinskih uprava koje su bile sponzori tih zakonodavnih uredbi.

III. Peticija kao mehanizam učešća građana u odlučivanju

Peticija kao mehanizam u pokretanje i direktnog uticaja građana u odlučivanju, kao u Skupštini Opštine Dragaš tako i u SO Kamenice, tokom razdoblja juni - decembar 2006, nije se sprovodila ni u jednoj Opštini. Nije bilo niti jedna građanska inicijativa uvođenja peticija ovim skupštinama opština.

Misioni

Misioni i KDI është të mbështesë zhvillimin e demokracisë duke fuqizuar qytetarët dhe sektorin jo-qeveritar për të ndikuar në rritjen e transparencës, përgjegjshmërisë dhe llogaridhënies së institucioneve qeveritare dhe përmirësimit të efikasitetit të këtyre institucioneve përmes pjesëmarrjes së qytetarëve në vendimmarrje

Vizioni

KDI synon të jetë një organizatë rajonale me ndikim në proceset politike përmes ofrimit të asistencës në procesin e demokratizimit

Mission

KDI's mission is to support democratic development by empowering non-governmental organizations and citizens to enhance the transparency, accountability and responsiveness of governing institutions and improve the efficiency of these institutions through citizen participation in decision-making.

Vision

KDI aims to be regional organization that influences political processes by offering assistance in the process of democratization

Misija

Misija KDI je da podrži razvoj demokratije osnažavajući građane i nevladini sektor kako bi uticao na odgovornosti i polaganju računa vladinih institucija i poboljšavanju efikasnosti ovih institucija preko učešća građana u donošenju odluka.

Vizija

KDI teži da bude jedna regionalna organizacija od uticaja u političkim procesima putem davanja pomoći u procesu demokratizovanja.

KOSOVA

**DEMOCRATIC
INSTITUTE**

This document has been financed by the Swedish International Development Cooperation Agency, Sida. Sida does not necessarily share the views expressed in this material. Responsibility for its contents rests entirely with the author.